

30.6.2

(מעבר שבת לערב שבת) 86a → (משנה ב) 85a

1. ושור או שה אתו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד: ויקרא כב, כח  
 2. איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור או כשב או עז במחנה או אשר ישחט מחוץ למחנה: ויקרא יז, ג  
 3. וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הביתה וטבח טבח והכן כי אתי יאכלו האנשים בצהריהם: בראשית מג, טז  
 4. ושב הפהו ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע בקירת הבית: ובא הפהו וראה והנה פשה הנגע בבית ... ויקרא יד, לט, מד  
 5. ואיש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בתוכם אשר יצוד ציד חיה או עוף אשר יאכל וישפך את דמו וכסהו בעפר: ויקרא יז, יג  
 6. ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה' לפני משכן ה' דם יחשב לאיש ההוא דם שפך ונקרת האיש ההוא מקרב עמו: ויקרא יז, ד  
 7. וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה הנגע בנבלתה יטמא עד הערב: ויקרא יא, לט  
 8. כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרד ומצאנד אשר נתן ה' לך כאשר צויתך ואכלת בשערך בכל אות נפשך: דברים יב, כא

## I מצוות כסוי הדם for שחיטה שאינה ראויה משנה ב

- a If he slaughters and it proves to be a טריפה, or he slaughters for ע"ז, or חיה or קדשים (עוף) outside or a חיה or bird that must be stone (bird – if it was the object of רביעה)

- i כסוי ד"מ it still requires  
 ii חכמים no כסוי required

- b However, if: he slaughters and fouls the שחיטה (נבילה) or he stabs it or pulls out the סימנים, no כסוי required

## II ה:ג and משנה in our assessment of "חכמים" 's חייא בר אבא

- a preferred ר"מ's position (שחיטה=שחיטה שאינה ראויה) in re אותו ואת בנו and read it as representing "חכמים"

- i And: he preferred ר"ש's approach (שחיטה=ש"ר) in re כסוי הדם and read it as "חכמים"

- b reasons for each position אותו ואת בנו

- i ד"מ infers definition of שחיטה (v. 1) from שחוט חוץ (v. 2); just as שח"ח is אינה ראויה but called שחיטה, so too for א"ב

- ii ד"ש infers definition of שחיטה from story of יוסף (v. 3) – just as that was שחיטה ראויה, so too v. 1 implies ראויה

- 1 ד"מ the words are not the same – "טביחה" is not "שחיטה"

- (a) Challenge: in our read of v. 4, we consider ביאה שיבה

- (b) Defense: that's only when the exact word doesn't appear; here we have "שחיטה" (v. 2)

- 2 ד"ש prefers to infer חולין (א"ב) from חולין (יוסף); and not from שח"ח (קדשים)

- (a) Block: ה:א-ב בנו applies to קדשים as well (see above)

- iii Therefore: per ר"חב"א's report, רבי preferred ר"מ to ר"ש in re א"ב and reckoned it as "חכמים"

- c reasons for each position כסוי הדם

- i ד"מ infers שפיכה::שפיכה (v. 5 from v. 6) – just as v. 6 is אינה ראויה, yet is called שפיכה, so too, v. 5 need not be ראויה

- ii ד"ש reads אשר יאכל (v. 5) as requiring שחיטה ראויה, since the food must be able to be eaten

- 1 ד"מ reads אשר יאכל as excluding עוף טמא (חיה טמאה)

- 2 ד"ש the reason עוף טמא is excluded is because it can't be eaten → שחיטה שאינה ראויה isn't שחיטה

- iii Therefore: per ר"חב"א's report, רבי preferred ר"מ to ר"ש in re כסוי הדם and reckoned it as "חכמים"

## III א"ב's dictum ר"מ didn't mean for ש"ר to be שחיטה for all matters, nor did ר"ש intend for it to be "שחיטה-non" for all

- a ד"מ agrees that it doesn't make the animal permitted

- i Challenge: this is obvious

- ii Defense: circumstance where he slaughtered a טריפה and found a חי ט' inside – still not permitted

- 1 Because: we might have thought that since ר"מ considers the שחיטה, it may exempt the פקועה

- 2 Challenge: ר"מ doesn't accept the exception of פקועה

- 3 Clarification: had רבי accepted ר"מ re ש"ר and רבנן re פקועה, may have been valid – קמ"ל that it isn't

- b ד"ש agrees that the שחיטה of a טריפה rescues it from נבילה

- i Challenge: this is obvious, per רב (or ברייתא) interpretation of v. 7 – מן הבהמה but not all

- ii Defense: circumstance where he slaughtered a טריפה as בעזרה חולין

- 1 Per: הנאה (חכמים) prohibits טריפה שנשחטה חולין בעזרה ר"ש – ברייתא

- 2 Therefore: we may have thought that he doesn't consider it a שחיטה at all and it has טומאת נבלה and it

- (a) Challenge (ר"פ לאב"י): does ר"ש hold that חולין בעזרה (see נזיר כט.)

- (b) Answer: yes he does – as he rules that both חיה וחיה that are slaughtered as בעזרה חולין are burnt

- (i) Analysis: if it were דרבנן, as a גזירה to prevent eating בחוץ קדשים, would suffice to decree against בהמה

## IV ר' חייא and the moths

- a *Story*: ר' חייא's flax was being damaged by moths
- i רבי : slaughter a bird over the flax-vat, its blood will repel the moths
- ii *Challenge*: how could he do this? ברייתא – if he needs the דם, still requires כסוי; solution is to stab or do עיקור
- 1 *Answer*: report was errant:
- (a) ר' דימי he told him צא טרוף (make it a טריפה first)
- (b) ר' דבין he told him צא נחור (no שחיטה at all)
- (i) צא נחור ר' דימי,
1. *Cannot be*: because he holds that there is no שחיטת עוף from the תורה
- a. *Reason*: רבי's inference from v. 8 – כאשר צויתך – משה was commanded regarding רוב אחד בעוף
2. *Rather*: he was presenting the bigger חידוש (לא מיבעיא קאמר) –
- a. *Not only*: if he stabbed it, there is no כסוי
- b. *But even*: if he made it a טריפה and did "proper" שחיטה, since שש"ר is not שחיטה for הדם כסוי
- i. *As per*: ר' חייא בר אבא's report (above)
- (ii) ר' דבין didn't report צא טרוף
1. *Cannot be*: that he holds שש"ר is valid
- a. *Reason*: per ר' רחב"א's report about רבי's ruling
2. *Rather*: he was presenting the bigger חידוש (לא מיבעיא קאמר)
- a. *Not only*: צא טרוף, which is a שש"ר and it isn't a שחיטה
- b. *But even*: צא נחור, if we had thought that there is no התורה מן לעוף שחיטה, it would be valid
- i. *As per*: רבי's inference from כאשר צויתך
- b *Question about story*: tradition that flax and wine were suffering in א"י until the עלייה of בני בבל, and everyone understood that ר' חייא and his sons (יהודה וחקה) were the זכות that saved their produce
- i *Answer*: they were able to "protect" others, but not their own
- 1 *Per*: the tradition of ר' חנינא בן דוסא, whose זכות feeds the world but who himself gets little (קב חרובין per week)